

Justitsministeriet

Bedre forhold for dyr i cirkus

15.03.2007

Justitsministeren har netop nedsat en arbejdsgruppe, der skal foretage en nærmere gennemgang af forholdene for cirkusdyr og udarbejde forslag til regler herom.

Justitsminister Lene Espersen udtaler i den anledning:

"Fra regeringens side lægger vi helt afgørende vægt på at sikre et højt velfærdsmæssigt niveau for alle dyrearter. Det gælder ikke mindst cirkusdyr, som holdes og fremvises under forhold, som på en række punkter adskiller sig markant fra andre former for dyrehold.

Jeg har derfor besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal foretage en nærmere vurdering af forholdene for cirkusdyr og udarbejde forslag til regler om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv. Det er mit håb, at dette arbejde vil give os et godt grundlag for at sikre et ajourført og fyldestgørende regelsæt for cirkusdyr."

Til baggrund

Ifølge dyreværnslovens § 17, stk. 2, må vilde dyr ikke fremvises ved forestillinger i cirkus, varieteer og lignende virksomhed. Justitsministeren kan dog i medfør af dyreværnslovens § 17, stk. 4, meddele undtagelse fra denne bestemmelse, hvis det er ubetænkeligt.

Justitsministeriet anmoder efter fast praksis Rådet vedrørende hold af særlige dyr om en udtalelse i sager om dispensation fra forbudet mod anvendelse af vilde dyr i cirkusforestillinger m.v., før ministeriet træffer afgørelse i sagen.

I en generel udtalelse af 21. juli 2003 foreslog Rådet, at der fremover ikke gives dispensation fra forbuddet mod fremvisning af vilde dyr i cirkus i dyreværnslovens § 17, stk. 2. Dette indebærer, at der efter Rådets opfattelse fremover ikke bør fremvises vilde dyrearter, som f.eks. elefanter og søløver i cirkus, men udelukkende domesticerede dyrearter (husdyr).

Justitsministeriet sendte i efteråret 2003 Rådet vedrørende hold af særlige dyrs udtalelse af 21. juli 2003 i høring hos relevante myndigheder og organisationer. En række høringsparter kan umiddelbart tilslutte sig Rådets udtalelse, hvorimod andre høringsparter finder, at hold og fremvisning af vilde dyr fortsat skal kunne tillades, eventuelt under overholdelse af visse minimumsregler for opstaldning af dyrene m.v. Endvidere peges der i nogle af høringssvarene på, at der er behov for at foretage en nærmere undersøgelse af forholdene for dyr i cirkus i Danmark.

På baggrund af bl.a. de modtagne høringssvar har Justitsministeriet besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, som skal foretage en vurdering af forholdene for dyr, som anvendes i cirkus m.v., samt udarbejde forslag til regler for hold og fremvisning af dyr i cirkus m.v.

Arbejdsgruppen skal foretage en gennemgang af de dyrevelfærdsmæssige aspekter, som knytter sig til hold og fremvisning af dyr i cirkus eller andre foretagender, der ikke er godkendt som zoologiske anlæg. På grundlag af denne gennemgang skal arbejdsgruppen udarbejde forslag til regler om hold og fremvisning af dyr i cirkus m.v. Forslaget til regler skal også omfatte hold og fremvisning af de vilde dyrearter, som det efter Justitsministeriets hidtidige dispensationspraksis har været tilladt at fremvise.

Som formand for arbejdsgruppen er udpeget professor, dr.phil. Peter Sandøe, og

arbejdsgruppen består i øvrigt af repræsentanter for Det Dyreetiske Råd, Rådet vedrørende hold af særlige dyr, Dyrenes Beskyttelse, Cirkusdirektørforeningen, Foreningen af Forlystelsesparker i Danmark, Rigspolitechefen, Fødevarestyrelsen og Justitsministeriet.

Arbejdsgruppens kommissorium og sammensætning kan ses på Justitsministeriets hjemmeside www.jm.dk.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til arbejdsgruppens formand, Peter Sandøe (tlf. 21 49 72 92) eller til kontorchef Torben Jensen (tlf. 72 26 85 40).

► **Kommissorium i pdf-format**

► **Sammensætningen i pdf-format**

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 7. marts 2007
Kontor: Dyrevelfærdskontoret
Sagsnr.: 2005-5401-0008
Dok.: LGH40705

K O M M I S S O R I U M

for arbejdsgruppen vedrørende hold og fremvisning af dyr i cirkus mv.

1. Baggrund

I en udtalelse af 21. juli 2003 foreslog Rådet vedrørende hold af særlige dyr, at der fremover ikke gives dispensation fra forbuddet mod fremvisning af vilde dyr i cirkus i dyreværnslovens § 17, stk. 2. Dette indebærer, at der efter Rådets opfattelse fremover ikke bør fremvises vilde dyrearter, som f.eks. elefanter og søløver i cirkus, men udelukkende domesticerede dyrearter.

Rådet foreslog på den baggrund, at Justitsministeriets vejledning vedrørende ansøgninger om anvendelse af vilde dyr i cirkus mv.¹ revideres i overensstemmelse med anbefalingen.

Justitsministeriet sendte i efteråret 2003 Rådet vedrørende hold af særlige dyrs udtalelse af 21. juli 2003 i høring hos relevante myndigheder og organisationer.

En række høringsparter kan umiddelbart tilslutte sig udtalelsen fra Rådet vedrørende hold af særlige dyr, hvorimod andre høringsparter finder, at hold og fremvisning af vilde dyr fortsat skal kunne tillades, eventuelt under overholdelse af visse minimumsregler for opstaldning af dyrene m.v. Endvidere peges der i nogle af høringssvarene på, at der er behov for at foretage en nærmere undersøgelse af forholdene for dyr i cirkus i Danmark.

En undersøgelse af retstilstanden i otte andre europæiske lande viser, at der i en række lande (Belgien, Holland, Storbritannien og Tyskland) under visse betingelser kan fremvises vilde dyr i cirkus uanset dyreart, hvorimod der i andre lande (Østrig, Norge, Sverige og Finland) er et

---

¹ Vejledning nr. 178 af 15. november 1999 vedrørende ansøgninger om fremvisning af vilde dyr i cirkus mv.

helt eller delvist forbud mod fremvisning af vilde dyr i cirkus. Nye initiativer på området er for øjeblikket under overvejelse i Norge, Sverige, Storbritannien og Tyskland.

På baggrund af bl.a. de modtagne høringssvar og undersøgelsen af retstilstanden i de nævnte andre europæiske lande har Justitsministeriet besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, som skal foretage en vurdering af forholdene for dyr, som anvendes i cirkus m.v., samt udarbejde forslag til regler for hold og fremvisning af dyr i cirkus m.v.

2. Gældende ret

Ifølge dyreværnslovens² § 17, stk. 2, må vilde dyr ikke fremvises ved forestillinger i cirkus, varieteer og lignende virksomhed. Justitsministeren kan dog i medfør af dyreværnslovens § 17, stk. 4, meddele undtagelse fra denne bestemmelse, hvis det er ubetænkeligt.

Det fremgår af forarbejderne til dyreværnsloven, at der ved vilde dyr forstås alle dyr, der ikke sædvanligt holdes som husdyr her i landet. Ved afgrænsningen af, hvorvidt et dyr anses for et vildt dyr i bestemmelsens forstand, kan der endvidere lægges vægt på, om det er i overensstemmelse med dyrets natur at blive dresseret, fremvist og transporteret.

Justitsministeriet anmoder efter fast praksis Rådet vedrørende hold af særlige dyr om en udtalelse i sager om dispensation fra forbudet mod anvendelse af vilde dyr i cirkusforestillinger m.v., før ministeriet træffer afgørelse i sagen. Før oprettelsen af dette råd i 1999³ blev Det Veterinære Sundhedsråd anmodet om en udtalelse i disse sager.

Med henblik på at gøre det nemmere for potentielle ansøgere at vurdere, dels om det er nødvendigt at ansøge om dispensation i konkrete tilfælde, dels om det på forhånd må anses for tvivlsomt, om dispensation vil blive givet, har Justitsministeriet med assistance fra Det Veterinære Sundhedsråd udarbejdet vejledning nr. 178 af 15. november 1999 vedrørende ansøgninger om fremvisning af vilde dyr i cirkus mv.

Som bilag til denne vejledning er optrykt følgende tre lister:

- En liste over dyrearter, der er omfattet af dyreværnslovens § 17, stk. 2, og hvor dispensation til fremvisning i almindelig ikke kan forventes (negativ-listen),

² Bekendtgørelse nr. 344 af 13. maj 2005 af dyreværnsloven.

³ Lov nr. 80 af 9. februar 1999 om ændring af dyreværnsloven.

- En liste over dyrearter, der ikke er omfattet af dyreværnslovens § 17, stk. 2, og hvor fremvisning derfor ikke kræver dispensation fra ministeriet (positiv-listen),
- En liste over dyrearter, der er omfattet af dyreværnslovens § 17, stk. 2, og hvor dispensation kræver en konkret vurdering.

De tre lister skal betragtes som et vejledende udgangspunkt, idet enhver ansøgning vurderes konkret. Listerne er endvidere ikke udtømmende, ligesom de kan ændres løbende på baggrund af nye oplysninger, ændrede forhold eller lignende.

3. Arbejdsgruppens opgaver

Arbejdsgruppen skal foretage en gennemgang af de dyrevelfærdsmæssige aspekter, som knytter sig til hold og fremvisning af dyr i cirkus eller andre foretagender, der ikke er godkendt som zoologiske anlæg.

På grundlag af denne gennemgang skal arbejdsgruppen udarbejde forslag til regler om hold og fremvisning af dyr i cirkus m.v. Forslaget til regler skal også omfatte hold og fremvisning af de vilde dyrearter, som det efter Justitsministeriets hidtidige dispensationspraksis har været tilladt at fremvise.

Arbejdsgruppens overvejelser skal bl.a. omfatte følgende forhold:

- Afgrænsning af anvendelsesområdet for reglerne om hold og fremvisning af dyr i cirkus m.v., herunder afgrænsning i forhold til forlystelsesparker m.v.
- Krav til godkendelse og tilsyn.
- Krav til pasning og opstaldning.
- Krav vedrørende fremvisning af dyrene, herunder fremvisning uden for manegen.
- Dyrenes forhold under transport.
- Dyrenes forhold i eventuelle vinterkvarterer.

4. Arbejdsgruppens sammensætning

Formand: Professor, dr.phil. Peter Sandøe.

Herudover udpeges følgende:

- 1 medlem efter indstilling fra Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender,

- 1 medlem fra Justitsministeriet
- 1 medlem efter indstilling fra Rigspolitichefen,
- 1 medlem efter indstilling fra Det Dyreetiske Råd,
- 1 medlem efter indstilling fra Rådet vedrørende hold af særlige dyr,
- 1 medlem efter indstilling fra Dyrenes Beskyttelse,
- 1 medlem efter indstilling fra Cirkusdirektørforeningen og
- 1 medlem efter indstilling fra Foreningen af Forlystelsesparker i Danmark.

Arbejdsgruppens sekretariatsfunktion varetages af Justitsministeriet.

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 7. marts 2007
Kontor: Dyrevelfærdskontoret
Sagsnr.: 2005-5401-0008
Dok.: MLY40094

Arbejdsgruppen om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv.

Sammensætning

Professor, dr.phil. Peter Sandøe (formand)
Dyrlæge Bjarne Clausen, Dyrenes Beskyttelse
Personale- og Parkleder Niels Jørgen Jensen, Foreningen af Forlystelsesparker i Danmark
Suzanne Berdino, Cirkusdirektørforeningen i Danmark
Vicedirektør Bengt Holst, Rådet vedrørende hold af særlige dyr
Dyrlæge Ingeborg Mølbak, Det Dyreetiske Råd
Dyrlæge Susanne Krarup Larsen, Fødevarestyrelsen
Politiadvokat Vibeke Thorkil-Jensen, Københavns Politi
Kontorchef Torben Jensen, Justitsministeriet

Arbejdsgruppens sekretariatsfunktion varetages af fuldmægtig Monica Lylloff, Justitsministeriet.